

10. Яремко І.Й. Оцінка ринкової вартості підприємства: майновий (витратний) підхід / І.Й. Яремко // Прометей. – 2007. – №2 (23). – С. 174-178.

11. Байе М. Управленческая экономика и стратегия бизнеса / М. Байе; пер. с англ. В.Н. Егорова; под ред. А.М. Никитина. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 1999. – 743 с.

Паламарчук В. П., ст. гр. ФСГм-11
Рендович П. М., к.е.н.

СУТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВ

Існують різні підходи до визначення поняття “грошовий потік”. Найпростіше визначення запропоновано Е. Джонсом: “... у бізнесі рух грошей є ключовим чинником його прогресу й успіху. Ми називаємо це потоком коштів” [2].

Б. Коласс дає більш точне та ширше визначення поняття “грошовий потік”: “Під загальним грошовим потоком варто розуміти надлишок коштів, що утвориться на підприємстві в результаті всіх операцій, пов’язаних і не пов’язаних з господарською діяльністю. Таким чином, він складається з господарського залишку коштів (грошовий потік від господарської діяльності) і грошового потоку, не пов’язаного з господарською діяльністю” [3].

У буквальному значенні cash-flow перекладається як грошовий потік, потік касової готівки, потік коштів. Грошовий потік однієї операції (однієї угоди) чи цілого підприємства становить собою гроші, що залишаються на підприємстві. Іншими словами, це різниця між прибутком (надходженням у касу) і витратами (виплатою з каси) у результаті однієї чи всіх операцій [1].

Оксфордський тлумачний словник [5] визначає cash-flow таким чином: “cash-flow (рух готівки) – суми готівки, отримані чи виплачені підприємством, що часто аналізуються по різних статтях. План руху готівки (чи наявний бюджет) установлює всі очікувані в даному періоді платежі і надходження”.

Грошові потоки підприємства можуть бути класифіковані за різними ознаками. А отже, саме з метою ефективного управління грошові потоки підприємства доцільно класифікувати за наступними ознаками:

1. За масштабами обслуговування: грошові потоки по підприємству в цілому; грошові потоки по структурних підрозділах; по окремих господарських операціях, а також по видах продукції.

2. За видами господарської діяльності грошові потоки класифікують на: грошові потоки по операційній, фінансовій та інвестиційній діяльності.

3. За напрямком руху грошових коштів: вхідний грошовий потік – сукупність надходжень грошових коштів по підприємству; вихідний грошовий потік – сукупність всіх видатків по підприємству. Як вхідний, так і вихідний

грошові потоки тісно взаємопов'язані, оскільки недостатність обсягів в часі одного грошового потоку обумовлює наступне скорочення обсягів іншого грошового потоку.

4. За методом визначення обсягу – валовий грошовий потік як вся сукупність надходжень та видатків підприємства. Чистий грошовий потік – сума чистого прибутку та амортизаційних відрахувань.

5. За рівнем достатності обсягу грошового потоку розглядають:

– надлишковий грошовий потік – надходження грошових коштів значно перевищують реальну потребу підприємства;

– дефіцитний грошовий потік – надходження грошових коштів значно нижче реальних потреб підприємства.

6. За методами оцінки в часі – розглядають теперішній грошовий потік (поточний) та майбутній грошовий потік.

7. За ознакою безперервності формування в певному періоді:

– регулярний грошовий потік, що здійснюється за окремими операціями протягом певного періоду постійно з певним інтервалом;

– дискретний грошовий потік – надходження та видатки грошових коштів, що пов'язані із здійсненням одиничних господарських операцій підприємства, наприклад, придбання цілісного майнового комплексу, отримання безповоротної грошової допомоги, продаж частини майна підприємства тощо.

8. За стабільністю часових інтервалів формування грошові потоки поділяють на регулярний грошовий потік з рівномірними часовими інтервалами в межах певного періоду – ануїтетний грошовий потік та регулярний грошовий потік з нерівномірними часовими інтервалами в межах певного періоду, наприклад, лізингові платежі, які сплачуються нерівномірно за погодженням сторін.

Література

1. Брейлі Р. Принципи корпоративних фінансів / Р. Брейлі, С. Майерс. – М.: Олімп-Бізнес, 1997. – 389 с.

2. Джонс Е. Ділові фінанси / Е. Джонс; пер. с англ. – М.: “Олімп-Бізнес”, 1998. – 231 с.

3. Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы: учебное пособие / Под ред. проф. Я.В. Соколова; пер. с фр. – М.: Финансы, ЮНИТИ, 1997. – 436 с.

4. Організація агробізнесу та підприємництва: навч. посіб. / Г.О. Андрусенко, В.П. Мартьянов, В.Д. Савченко, М.А. Садиков; за ред. В.П. Мартьянова / Харк. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків, 1998. – 181 с.

5. Финансы: Оксфордский толковый словарь: Англо-русский. – М.: Издательство «Весь Мир», 1997. – 127 с.